

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

עמ"ה 1062-07 אריה גבע, עו"ד נ' פקיד שומה תל-אביב 3

1

בפני כב' השופט מגן אלטוביה

אריה גבע, עו"ד
ע"י בא כח עוה"ד דורון לוי

המערער

נגד

פקיד שומה תל-אביב 3
ע"י בא כח עוה"ד איריס בורשטין-מוזס פרקליטות מחוז תל
אביב (אזרחי)

המשיב

2

3

פסק דין

4

5

לפני ערעור על שומה שקבע המשיב לשנת המס 2004.

6

7

רקע נורמטיבי

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

בשנת 1999 מונתה על ידי שר האוצר ועדה בראשות מנכ"ל משרד האוצר אבי בן בסט, במטרה לבחון את המיסוי הישיר בישראל. המלצות ועדה זו לא התגבשו לכלל חקיקה ובשנת 2002 מינה שר האוצר את ועדת רבינוביץ' לדון בשאלת המיסוי הישיר בישראל. מסקנות ועדת רבינוביץ' שהתמקדו בהפחתת המס על הכנסות מיגיעה אישית, הרחבת בסיס המס באמצעות ביטול פטורים בשוק ההון ומיסוי תושבי ישראל על הכנסותיהם מחוץ לישראל אומצו בחוק לתיקון מס הכנסה (תיקון 132), התשס"ב – 2002 (להלן: "תיקון 132" או "הרפורמה במס"). תיקון 132 נכנס לתוקף ביום 1.1.2003 (להלן: "יום התחילה").

במסגרת הרפורמה במס בוטלו פטורים ממס על רווחים שנצמחו בתוכניות חיסכון, פקדונות וכדומה ורווחים שנצמחו בקופות גמל לתגמולים. ענייננו של הערעור שלפני נוגע לביטול הפטור על רווחים שנצמחו בקופות גמל לתגמולים והוראות המעבר שנקבעו בתיקון 132 לעניין זה.

עד לכניסת תיקון 132 לתוקף ריבית, הפרשי הצמדה ורווחים אשר הופקו מהפקדות לקופת גמל לתגמולים היו פטורים ממס מכוח הפטור שהיה קבוע בסעיף 9 (18) לפקודת מס הכנסה [נוסח חדש], התשכ"א – 1961 (להלן: "הפקודה"). במסגרת תיקון 132 בוטל הפטור האמור למעט פטור בגין הפרשי הצמדה.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

עמ"ה 1062-07 אריה גבע, עו"ד נ' פקיד שומה תל-אביב 3

1 להשלמת התמונה הנורמטיבית בעניין קופות הגמל, יצוין כי בחוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני
2 חקיקה ליישום התכנית הכלכלית לשנים 2009 – ו – 2010), התשס"ט – 2009, בוטל המס על רווחים
3 מקופות גמל שהוטל בתיקון 132.

הרקע והמחלוקת

7 בעלי הדין הגישו לבית המשפט "רשימת מוסכמות ופולגותאות" (להלן: "רשימת ההסכמות") ממנה
8 עולה כי ביום 30.6.2003 פרש המערער ממקום עבודתו כשלוש עמדות כספים בארבע קופות גמל.
9 אחת הקופות הנוגעת לערעור זה הייתה קופה אישית לפיצויים "גמל גדיש 1/3 2" (להלן: "קופת
10 גדיש").

12 ביום 14.9.2003 הורה מעבידו של המערער (בנק הפועלים בע"מ) לקופות הגמל לשחרר לידי המערער
13 את הכספים שעמדו לזכותו בניכוי המס שנקבע על ידי פקיד השומה באישור מיום 1.9.2003
14 ובהתאם להוראות סעיף 9 (א7) לפקודה לפיו היה המערער זכאי לפטור ממס עד לתקרה של
15 ₪ 229,563.

17 לאחר תשלום המס המשיך המערער להחזיק את יתרת כספי הפיצויים בקופת גדיש עד ליום
18 7.6.2004, מועד בו משך את מלוא הקרן והרווחים שהצטברו בקופת גדיש. בעת משיכת הכספים על
19 ידי המערער נוכח מס במקור בסך 2,857 ₪ (15%) מהרווחים בסך 19,076 ₪ שנצמחו למערער מיום
20 פרישתו (1.7.2003) ועד למועד הפדיון (7.6.2004).

22 המבקש לא השלים עם ניכוי המס האמור ובדין וחשבון לשנת המס 2004 שהגיש למשיב ביקש לקבל
23 את סכום הניכוי בחזרה. המשיב לא קיבל את בקשת המבקש וחייב המס נותר בתוקפו. לאחר השגה
24 קבע המשיב את השומה נשוא ערעור זה בפרטו את הנימוקים שלהלן:

26 "בעת פרישתו הייתה לנישום קופת גמל לפיצויים. לאחר פרישתו
27 הועברו הכספים לחשבון עמית עצמאי (תגמולים) בקופת הגמל לאחר
28 שנוכה מהם מס. על פי עמדתנו, בהתבסס על סעיף 9 (א7) (5) לפקודה,
29 בעת פרישת הנישום, מתרחש אירוע מס לגבי כספי הפיצויים. העברת
30 הכספים לקופה לתגמולים לפי תקנה 34 א (א) לתקנות מס הכנסה
31 (כללים לאישור ולניהול קופת גמל), התשכ"ד – 1964, מהווה הפקדה
32 חדשה, לאור העובדה שקדם לה אירוע מס כאמור. משכך, רווחים
33 שנצברו בקופה, כל הסכום כאמור, חייבים במס לפי סעיף 125ג
34 לפקודה."

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

עמ"ה 1062-07 אריה גבע, עו"ד נ' פקיד שומה תל-אביב 3

1 המערער דוחה את קביעת המשיב לפיה לאחר תשלום המס יש לראות את הכספים שבקופת גדיש
2 כאילו הופקדו מחדש לאחר יום התחילה. לטענתו הפקיד כספים בקופת גדיש החל משנת 1968 ועד
3 לפרישתו מעבודתו ועל כן, יש לראות את רוב הכספים שנותרו בקופת גדיש לאחר תשלום המס
4 ככספים שהופקדו לפני יום התחילה עליהם חל הפטור על כספי קופת גמל לתגמולים שהיה קודם
5 לתיקון 132.

6
7 יצוין, כי במקביל להגשת הערעור שלפני הגיש המערער תביעה ייצוגית, התלויה ועומדת, בעניין מס
8 שהוטל על רווחים שנצברו בקופת גמל אחרת שלו (ת"מ 141/06).

9

10

11

דין

12

13 1. בתיקון 132 נקבעו הוראות מעבר בהן הוראה הנוגעת לענייננו וקבועה בסעיף 90 (יב) לתיקון
14 (להלן: "הוראת המעבר") שזו לשונה:

15

16 "הוראות סעיף 125 לפקודה, כנוסחו בסעיף 53 לחוק זה..., יחולו כך:

17 (1) לענין ריבית ורווח שמקורם בקופות גמל או בתכנית חיסכון

18 בפוליסת ביטוח - על ריבית ורווחים שנצמחו ביום התחילה ואילך, על

19 הפקדות שבוצעו בקופות גמל ביום התחילה ואילך..."

20

21 2. מהוראת המעבר עולה כי הוראת סעיף 125 (ב) (1) לפקודה לפיו על ריבית ורווחים

22 שהתקבלו מקופת גמל לתגמולים מוטל מס בשיעור 15%, תחול רק על הפקדה שבוצעה

23 לקופת גמל לאחר ה- 1.1.2003, וממילא הפקדה שבוצעה לקופת גמל לפני ה- 1.1.2003

24 הרווחים שנצמחו ממנה יהיו פטורים ממס בהתאם להוראות סעיף 9 (18) לפקודה שלפני

25 תיקון 132. אף שבסיכומיו טען המשיב כי עיקר המחלוקת בין הצדדים נסבה על פרשנות

26 הוראת המעבר ועל הדיבור "הפקדות שבוצעו בקופות גמל ביום התחילה ואילך", דומה

27 שהצדדים אינם חלוקים על פרשנות זו של הוראת המעבר אשר ככל הנראה נגזרת מכוונת

28 המחוקק שלא לפגוע בעמית קופת גמל שהם ומעבידיהם הפקידו כספים בקופת הגמל שעה

29 שההוראה הקבועה בסעיף 9 (18) לפקודה בנוסח שלפני תיקון 132 הייתה בתוקף. אלא

30 שלגישת המשיב, במועד בו פרש המערער מעבודתו נוצר אירוע מס במסגרתו שילם המערער

31 מס בגין סכום הפיצויים שעמד לרשותו בקופת הגמל האישית לפיצויים ולאחר אירוע מס

32 זה שוב לא יכול היה המערער להותיר את כספי הפיצויים בחשבון כעמית שכיר שבקופת

33 הגמל האישית לפיצויים. מבין האפשרויות שעמדו בפניו בחר המערער להעביר את הכספים

34 שנותרו בידיו מחשבון "עמית שכיר" לחשבון "עמית עצמאי" בקופת גמל לתגמולים ויחד

35 עם זה הפכו הכספים לנוילים כך שהמערער יכול היה לפדותם בכל עת. לפיכך ואף אם

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

עמ"ה 1062-07 אריה גבע, עו"ד נ' פקיד שומה תל-אביב 3

- 1 הכספים נשארו בקופה בה הופקדו כספי הפיצויים של המערער בתקופת עבודתו קודם ליום
- 2 התחילה יש לראות בכספים אלה כאילו הופקדו מחדש בקופת הגמל, דהיינו הופקדו לאחר
- 3 יום התחילה וחייבים במס מכוח הוראת המעבר וסעיף 125 ג לפקודה.
- 4
- 5 3. מרשימת ההסכמות עולה כי למעט משיכת כספים לצורך תשלום המס בו חויב המערער
- 6 בהתאם להוראות סעיף 9 (א7) לפקודה, לא נעשתה כל פעולת משיכה או הפקדה כספית
- 7 בקופת גדיש עד למשיכת מלוא הסכום שהצטבר בקופה ביום 7.6.2004. המשיב מבקש
- 8 לשכנעני שיש לראות בכספים שנותרו בקופת גדיש לאחר תשלום המס כאילו הופקדו מחדש
- 9 ביום פרישתו של המערער מעבודתו, דהיינו ביום 30.6.2003. את הפיקציה או המציאות
- 10 המדומה הזו מבסס המשיב על מספר טיעונים בהם אדון להלן.
- 11
- 12 4. לטענת המשיב, בעת פרישת עובד ממקום עבודתו נוצר ארוע מס ומכאן "שבעת הפרישה מן
- 13 העבודה נוצר חיץ על ציר הזמן בין שהיה עד למועד הפרישה מן העבודה ובין אשר יהיה
- 14 לאחריו". כל כך למה לא הסביר המשיב. על כן איני סבור שיש בטיעון זה כדי לבסס את
- 15 המציאות המדומה עליה סמך המשיב את שומתו.
- 16
- 17 5. טיעון נוסף של המשיב נוגע לעניין הבעלות בכספים שבמקור היו כספי פיצויים ולטענת
- 18 המשיב רק עם פרישת המערער עברו לבעלותו. מכאן, לטענת המשיב שקיים שוני במהות
- 19 הבעלים של כספי הפיצויים, באופן שטרם פרישת העובד הבעלים של כספי הפיצויים היה
- 20 המעביד ואילו לאחר פרישת המערער עברו הכספים לבעלותו. גם כאן, לא מצאתי הסבר
- 21 מצד המשיב מדוע שינוי הבעלות על כספי הפיצויים מצדיק יצירת מציאות מדומה כאילו
- 22 הופקדו אותם כספים מחדש אף שבפועל נותרו הכספים באותו חשבון בו הופקדו קודם
- 23 ליום התחילה ועד למשיכתם על ידי המערער ביום 7.6.2004. לפיכך, אני דוחה טענה זו של
- 24 המשיב מבלי להידרש לעניין הבעלות בכספי הפיצויים ולהוראות החוק הנוכחות בסיכומי
- 25 המשיב בעניין זה (סעיפים 39 – 44).
- 26
- 27 6. לטענת המשיב, המערער בחר לפעול בהתאם לחלופה הקבועה בתקנה 34 א לתקנות מס
- 28 הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), התשכ"ד – 1964 (להלן: "תקנות הגמל") לפיה
- 29 כספי הפיצויים בניכוי המס ששולם לפי הוראות סעיף 9 (א7) לפקודה עמדו לרשותו באופן
- 30 שיכול היה למשכם בכל עת שייבחר כפי שיכול היה לעשות לו היה מפקידם בכל אפיק
- 31 חסכון נזיל אחר. מוסיף המשיב וטוען, כי אף שמן הפן הטכני נותר מספר החשבון של
- 32 המערער בקופת הגמל כפי שהיה אין לראות בכספים שנותרו בקופת גדיש כאותם כספים
- 33 שהופקדו עבור המערער בקופת הגמל האישית לפיצויים, ועל כן, יש לראות בהעברת

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

עמ"ה 1062-07 אריה גבע, עו"ד נ' פקיד שומה תל-אביב 3

- 1 הכספים לחשבון "עמית – עצמאי" בהתאם לתקנה 34 א לתקנות הגמל כהפקדתם בקופת
2 גמל לתגמולים.
3
4 אין חולק על הנסיבות שתוארו על ידי המשיב ואף לא באשר לשינוי מצב הנזילות של
5 הכספים שנותרו בקופת גדיש לאחר פרישת המערער מעבודתו ותשלום המס. אוסיף כי אף
6 טענת המשיב לפיה מבחינת דיני המס יש להבחין בין הכספים שהיו בקופת גדיש עד ליום
7 פרישת המערער מעבודתו (כפופים להוראות סעיף 9 (א7) לפקודה) לבין אותם כספים לאחר
8 פרישת המערער מעבודתו (כפופים להוראות סעיף 9 (18) לפקודה בנוסחו קודם לתיקון
9 (132), מקובלת עליי. אולם מדוע וכיצד יש בכל אלה כדי להצדיק יצירת מציאות מדומה של
10 הפקדת כספים חדשה בקופת גדיש לאחר יום התחילה, לא מצאתי בטיעוני המשיב בעניין
11 זה.
12
13 7. לטענת המשיב, כאשר אדם פורש מעבודתו ועומדים לזכותו כספים בקופת גמל אישית
14 לפיצויים הכלל לגביו הוא שיש לראותו כמי שקיבל את הכספים לידי, בין אם קיבל את
15 הכספים ממש ובין אם בחר להשאיר אותם בקופת הגמל. טענה זו סומך המשיב על הוראות
16 סעיף 9 (א7) (א) (4) (א) לפקודה.
17
18 דומה שהמשיב נקלע לכלל טעות בעניין זה. מעיון בהוראות סעיף 9 (א7) לפקודה נראה
19 דווקא כי הכלל הוא שמעשה אשר לא נעשה לא נעשה, דהיינו אם לא הייתה הפקדת כספים
20 לא הייתה הפקדת כספים. על כן, משמיענו סעיף 9 (א7) (ז) לפקודה כי בכפוף לאמור בפסקת
21 משנה (א)(4)(א), "**רואים מענק הון עקב פרישה וכן מענק הון עקב מוות כמענק שנתקבל גם**
22 **אם נשאר מופקד בקופת גמל...**". אילולא הוראה זו לא ניתן היה לראות בכספים שנשארו
23 בקופת הגמל לאחר פרישה כאילו התקבלו על ידי העמית, ואזי לא ניתן היה לחייב במס
24 כספים אלה מכוח הוראות סעיף (א7) לפקודה, שעניינו מענק הון "**שנתקבל**" עקב פרישה.
25 נוכח האמור לעיל ומששומת המשיב אינה נסמכת על הוראות סעיף 9 (א7) לפקודה, נראה כי
26 אין באמור בסעיף 9 (א7) לפקודה כדי לסייע למשיב.
- 27 8. וזאת יש להבהיר: במישור העיוני כל הטבה שנותן מעביד לעובדו חבה במס בעת מתן
28 ההטבה. הפקדת כספים בידי מעביד עבור עובדו בקופת גמל היא הטבה. אלמלא הוראות
29 הפקודה שתכליתן בן השאר עידוד החיסכון לטווח ארוך היה מוטל מס על העובד בעת
30 ביצוע כל הפקדה והפקדה. אלא שמחוקק הפקודה למעשה קבע דחית מס מהמועד האמור,
31 קרי מועד מתן ההטבה אל מועד הפרישה. דחית המס האמורה מלמדת כי במועד הפרישה
32 אין אירוע מס. קמה **חבות** במס בשל אירועי המס שאירעו במהלך השנים בעת ביצוע כל
33 הפקדה והפקדה. עוד הדבר מלמדנו כי ולו לצרכי מס, הבעלות בכספים הללו היא של

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

עמ"ה 1062-07 אריה גבע, עו"ד נ' פקיד שומה תל-אביב 3

- 1 העובד מיום שבוצעו ההפקדות. שהרי דחית המס אינה מאיינת את היות ההפקדה הטבה
2 שמקבל העובד, הטבה שהמס בגינה נדחה. דחית המס או אף אם נאמר כי מדובר בפטור
3 (ומובן העיוני אין המדובר בפטור), אינם מאיינים את היות העובד מי שנחנה מן ההטבה,
4 דהיינו מי שלצרכי המס הוא בעל ההטבה, בעל הכספים. מנגנונים שנקבעו באשר לזכאות
5 העובד לכספים עוצבו כחלק מהתכלית של עידוד החיסכון לטווח ארוך ושל בניית תשתית
6 כלכלית לעת פרישה במקביל או במשולב עם הקלות המס. מנגנונים אילו אינם משליכים על
7 בעלותו של העובד בכספים לצרכי מס. מכאן ששתי טענות המשיב, זו בקשר עם התרחשות
8 אירוע מס בעת פרישה (אירוע- לצרכי מס, יושם אל לב כי מישור הבחינה דלעיל הוא אותו
9 מישור שמציג המשיב בטענותיו) וזו שהפך בעלים בכספים אילו, אינן מספקות לשם ליצירת
10 אותה מציאות מדומה של קבלה והפקדה (לצרכי מס). במלים אחרות, לצרכי מס, אלמלא
11 הוראות הפקודה, העובד כבר "פגש את הכסף" בעת שהופקד ועל כן אין הפרישה משום
12 קבלת הכסף והפקדתו מחדש.
- 13
- 14 9. זה המקום להוסיף, כי קיומה של הוראה מפורשת היוצרת מציאות מדומה ביחס לפטור
15 ממס על כספי פיצויים מחלישה עוד את עמדת המשיב משום שניתן היה להניח שאילו ביקש
16 המחוקק לייצור את המציאות המדומה הנטענת על ידי המשיב, היה עושה זאת במפורש כפי
17 שעשה כאשר חוקק את סעיף 9 (א7) (ז) לפקודה ביחס למענק הון שנתקבל עקב פרישה.
18 דוגמא נוספת ליצירת מציאות מדומה במפורש ניתן למצוא גם בתקנה 34א (ב) (2) לתקנות
19 הגמל בנוסח שצוטט בסעיף 45 לסיכומי המשיב, שם נקבע כי אם בחר עמית שכיר להעביר
20 את כל סכום התגמולים או הפיצויים המגיעים לו לחשבון עמית עצמאי בקופת גמל אחרת
21 רשאי הוא להפקיד בה כספים נוספים ללא זכות משיכה מיידית, ותקופת היותו עמית שכיר
22 תובא בחשבון לעניין חישוב הוותק. דהיינו למרות שהייתה הפסקה בפועל של תקופת
23 החיסכון בקופת הגמל הראשונה והעברת הכספים לקופת גמל שנייה, לעניין הוותק, יראו
24 כאילו היה רצף בתקופת החיסכון. הנה כי כן, מקום שהמחוקק או מחוקק המשנה ראו
25 לנכון לייצור מציאות מדומה קבעו זאת במפורש.
- 26
- 27 עוד אוסיף, כי ככל שמדובר בהוראות המעבר ביחס לקופות גמל, הצעת החוק לתיקון מס
28 הכנסה (תיקון מס' 132), התשס"ב – 2002 (ה"ח 3156, כ"ח בתמוז התשס"ב – 8.7.2002,
29 נקטה בלשון: "הפקדות שהופקדו" שעה שבנוסח הסופי נקבע: "הפקדות שבוצעו", ואיני
30 מוצא שיש בשינוי האמור כדי ללמד שהמחוקק ביקש לכלול בהוראת המעבר את המציאות
31 המדומה הנטענת על ידי המשיב.
- 32
- 33 10. המשיב משווה את הכספים שנותרו בקופת גדיש לאחר תשלום המס על ידי המערער
34 להשקעה במכשירים פיננסיים אחרים ובהתאם טוען כי אין "כל הגיון ליצור אבחנה בין

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

עמ"ה 1062-07 אריה גבע, עו"ד נ' פקיד שומה תל-אביב 3

1 המכשירים הפיננסיים השונים, וממילא יש לבכר את האחידות בכל הקשור למיסוי
2 הפירות הנצמחים מהם". אלא שהמשיב עצמו מצביע על שוני בדיני המס בין כספים
3 שהופקדו בקופות גמל לבין כספים שהופקדו ב"מכשירים פיננסיים" אחרים כמפורט בסעיף
4 58 לסיכומיו, ממילא נמצא שככל שמדובר בהשקעה בקופות גמל משקלו של עקרון
5 האחידות פחות לעומת שיקולים אחרים שהובילו את המחוקק למתן הטבות למשקיעים
6 בקופות גמל. אם אחידות היא הסבר במיסוי רווחים שצמחו לאחר מועד הפרישה (ולאחר
7 המועד הקובע בהוראת המעבר) מדוע יש להפלותו בהשוואה למי שהופקדו לטובתו כספים
8 בקופת גמל זהה ובאותו מועד, אך טרם פרש?
9

10 תמיכה בהבחנה שיש לעשות בין קופות גמל למכשירים פיננסיים אחרים, ניתן אף למצוא
11 בעדותו של רו"ח יעקב כהן המשמש כמנהל מחלקת קופות גמל ברשות המיסים, אשר נחקר
12 בדיון מיום 7.7.2010 (ש' 21 ע' 7 לפרוטוקול הדיון):
13

14 "ש. לגבי המהות, לי אישית יש קופת גמל, אני הרבה שנים לא שכיר.
15 יש לי קופה נזילה, כפי שאמרו לי, כספים שהופקדו מ – 93. היא נזילה
16 לגמרי. מתי שאני רוצה את הכסף אני יכול לקחת. אני פטור ממס ואני
17 לא מושך את הכסף. השאלה האם זה הכלל הרגיל היום.
18 ת. אמת. לגבי הפקדות ובהתאם לכללי המשיכה, הפקדות שבוצעו לפני
19 1.1.03 אין בגינם מיסוי רווחי הון.
20 ש. למרות שהכסף נזיל לגמרי.
21 ת. אמת.
22 ש. ולמרות שאם זה היה תכנית חסכון שהיא נזילה לגמרי, מרגע שאני
23 יכול למשוך את הכסף המדיניות של רשות המס שזה חייב במס.
24 ת. כן.
25 ש. במהות של המדיניות של רשות המיסים יש יש הבדל בין כספים
26 שמופקדים בקופת גמל. מספיק שהם מופקדים יש להם טיפול אחר.
27 אתה מסכים?
28 ת. כן"
29

30 11. תקנה 33א (א) לתקנות הגמל שהייתה בתוקף במועדים הרבבלנטיים ובינתיים בוטלה, קבעה
31 כי כספים שהופקדו בקופת גמל אחת ניתנים להעברה לקופת גמל אחרת רק במקרים
32 המפורטים בתקנה ובהם העברת כספים לפי תקנה 34א, היא התקנה לפיה פעל המערער
33 בעת פרישתו. תקנה 33א (ב) לתקנות בגמל, קובעת כי העברה כאמור תיעשה לחשבון נפרד
34 בלבד בקופת הגמל האחרת, ויראו כמועד התשלום הראשון לקופת גמל את מועד התשלום
35 הראשון לחשבון קופת הגמל שממנו נעשתה ההעברה. רו"ח יעקב כהן נחקר בעניין זה

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

עמ"ה 1062-07 אריה גבע, עו"ד נ' פקיד שומה תל-אביב 3

- 1 ואישר שהמערער פעל בהתאם לתקנה 34 א לתקנות הגמל ואף אישר את האמור לעיל ביחס
2 לתקנה 33 א (ב) (ש' 6 ע' 9 לפרוטוקול הדיון מיום 7.7.2010). נראה כי הוראות אלה של
3 תקנות הגמל אינן מתיישבות עם המציאות המדומה הנטענת על ידי המשיב.
4
5 12. עוד יאמר כי אין בפני תשתית מתחום דיני הבנקאות המענגת כי שארע עם חשבונו של
6 המערער (המערער לעמית שכיר לעמית עצמאי תחת אותו מספר חשבון) הוא "הפקדה" על פי
7 דינים אילו. המשיב לא טען זאת.
8
9 13. בפסק הדין בבג"צ 7691/95 בג"צ 2878/96 ח"כ גדעון שגיא נ' ממשלת ישראל (פורסם
10 בתקדין) דן בית המשפט העליון בהוראות החוק להגנה על השקעות הציבור בישראל
11 בנכסים פיננסיים, התשמ"ד – 1984 (להלן: "חוק ההגנה") וכך קבע (שם פסקה 20):
12
13 **"החוק להגנה על השקעות הציבור בישראל בנכסים פיננסיים,**
14 **התשמ"ד-1984, קובע (בסעיף 2(ב)) כי "הממשלה לא תפקיע השקעות**
15 **ציבור שייוצרו לאחר תחילתו של חוק זה ולא תשנה לרעה את התנאים**
16 **שיהיו קבועים להן בעת שייוצרו". לפי התוספת לחוק זה, "השקעות**
17 **ציבור" כוללות גם זכויות עמית בקרן פנסיה, ולפי ההגדרה שבחוק,**
18 **"תנאים" כוללים גם את סכום הפרעון או הפדיון ואת מועד הפרעון או**
19 **הפדיון. בדברי ההסבר להצעת החוק נאמר כך:**
20
21 **"מטרת החוק המוצע להעניק הגנה נוספת ומיוחדת לנכסים הפיננסיים**
22 **של הציבור בישראל. באמצעות הגנה זו יוגבר אמון הציבור במכשירי**
23 **החסכון וינתן עידוד להמשיך ולהחזיק בהשקעות הקיימות וליצור**
24 **חסכוניות חדשים ... לפי המצב המשפטי הקיים רשאית הממשלה מפעם**
25 **לפעם לקבוע תנאים להשקעות, בהתאם למדיניותה הכלכלית, אולם אין**
26 **לשנות לרעה באופן רטרואקטיבי תנאים שנקבעו להשקעות אלא בדרך**
27 **של חקיקה ..."** (ה"ח 1691, התשמ"ד, עמ' 287).
28
29 נראה כי המציאות המדומה הנטענת על ידי המשיב אינה מתיישבת עם הוראות חוק ההגנה
30 ומטרתו.
31
32 לטענת המשיב ההשקעה שביצע המערער בקופת גדיש בוצעה בעת פרישתו ולא לפני ה –
33 1.1.2003 ומשכך "לא ניתן לומר כי לאחר העברת הכספים כאמור התרחשה הרעה כלשהי
34 בתנאי המיסוי בגין הריבית שנצמחה מהם". נוכח האמור לעיל, איני מקבל את טענת
35 המשיב לפיה ההשקעה בקופת גדיש בוצעה לאחר ה – 1.1.2003 וממילא נראה כי חיוב

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

עמ"ה 1062-07 אריה גבע, עו"ד נ' פקיד שומה תל-אביב 3

1 המערער במס על ריווח מריבית על הפקדות שבוצעו קודם ליום 1.1.2003 הינה בגדר הרעה
2 בתנאי המיסוי של הפקדות אלה. בכך יש כדי לתמוך במסקנה שבחקיקת תיקון 132 לא
3 הייתה כוונה להחיל את הוראות סעיף 125ג לפקודה על כספים שהופקדו קודם ליום
4 1.1.2003 בקופת גמל גם אם מעמדם או סיווגם של הכספים השתנה עקב אירועים שלא היו
5 בשליטת המערער או ביוזמתו, בהם פרישתו מעבודה וגביית המס בהתאם להוראות 9 (א)
6 לפקודה.
7

8 14. בין אם אומר כי המשיב לא הצליח להצדיק את שומתו בשל שעליו לעשות כן משום
9 ששומתו בנויה על פרשנות פיסקלית שפיקציה משפטית ביסודה ובין אם אומר כי המערער
10 נשא בנטל לשכנעני שעה שטען או הדף את טענות המשיב, הרי שנוכח כל אלה, אין לי אלא
11 לקבל את טענת המערער לפיה לא ביצע הפקדת כספים בקופת גדיש לאחר יום התחילה
12 וממילא ובהתאם להוראת המעבר אין הוא חייב במס על הרווחים שנצמחו לו בקופת גדיש,
13 למעט רווחים מכספים שהופקדו בקופת גדיש בפועל בתקופה שמיום 1.1.2003 ועד לפרישת
14 המערער מעבודתו ביום 30.6.2003, החייבים במס.
15

סוף דבר

16
17
18 בכפוף לאמור באשר לנתח הרווחים שצמחו מהפקדות שלאחר המועד הקובע, הערער מתקבל.
19
20 המשיב ישלם למערער את הוצאות המשפט בסך 1,000 ₪ וכן את אגרת בית המשפט ששולמה וכן,
21 שכ"ט עו"ד בסך 25,000 ₪ כשאני מביא בחשבון את ההסדר הדיוני שהושג בין הצדדים.
22

23 **מזכירות בית המשפט תמציא את פסק הדין לבאי כח הצדדים**
24 **ניתן היום, ט"ו תמוז, תשע"ב, 5 יולי, 2012, בהעדר הצדדים.**
25

26
27 מגן אלטוביה, שופט
28

29 סעיף 8 עבר היום 9.7.12 תיקוני הגהה. הנוסח המתוקן ישלח לידי הצדדים.
30
31